

המכללה האקדמית נתניה

מבחן אמצע סמסטר אינפי א' תשע"ג

יום ד' טבת התשע"ג 19-12-2012

שם המרצה: ד"ר גיורא דולה

זמן המבחן: שעתיים

חומר עזר: מחשבון

ענה על השאלות הבאות:

1. מצא את תחום ההגדרה של הפונקציה הבאה: (20%)

$$f(x) = \frac{3x+3}{\sqrt{2x^2-x-1}} + \sqrt{-3x^2-5x-2} + \frac{3x+2}{3x+2}$$

2. חשב את הגבולות הבאים: (60%)

א. $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2.5^n \cdot n!}{n^n}$

ב. $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n^2+2} - \sqrt{n^2-7}}{\sqrt{4n^2-7} + \sqrt{4n^2-1}}$

ג. $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{2n^2 - 9n + 7}{2n^2 - 8n - 1} \right)^{2n^2 + 3n}$

ד. $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{\sqrt[n]{1^n + 2^n + 3^n + \dots + 2012^n}} \right)$

3. נסח והוכח את משפט הסנדביץ'. (20%)
מותר להשתמש בכל משפט אחר שנלמד בכתה, אך יש לנסח אותו בנפרד מההוכחה.

בהצלחה!!!

דף נוסחאות

1. נוסחאות הכפל ופירוק לגורמים:

$$\begin{aligned}a^2 - b^2 &= (a - b)(a + b), \quad (a \pm b)^2 = a^2 \pm 2ab + b^2; \\(a \pm b)^3 &= a^3 \pm 3a^2b + 3ab^2 \pm b^3, \\a^3 + b^3 &= (a + b)(a^2 - ab + b^2), \quad a^3 - b^3 = (a - b)(a^2 + ab + b^2)\end{aligned}$$

2. משוואה ריבועית

א. פתרון המשוואה $ax^2 + bx + c = 0$ ($a \neq 0$) הוא $x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$

ב. פירוק הטרינום $ax^2 + bx + c = a(x - x_1)(x - x_2)$

3. חזקות ושורשים

$$\begin{aligned}a^x a^y &= a^{x+y}, \quad (ab)^x = a^x b^x, \quad \sqrt[x]{a} = a^{\frac{1}{x}}, \quad \sqrt[x]{a^y} = a^{\frac{y}{x}}, \\ \frac{a^x}{a^y} &= a^{x-y}, \quad \left(\frac{a}{b}\right)^x = \frac{a^x}{b^x}, \quad \left(\frac{a}{b}\right)^{-x} = \frac{b^x}{a^x}, \quad a^0 = 1, \\ (a^x)^y &= a^{xy}, \quad a^{-x} = \frac{1}{a^x}, \quad \sqrt[x]{a} \cdot \sqrt[x]{b} = \sqrt[x]{ab}\end{aligned}$$

4. לוגריתמים.

הגדרת ה-log: $\log_a x = y \Leftrightarrow a^y = x$

תחום ההגדרה: $\log_a x$ מוגדר רק כאשר $x > 0$ ו- $0 < a, a \neq 1$

$$\log_a (x \cdot y) = \log_a x + \log_a y, \quad \log_a x^y = y \cdot \log_a x;$$

$$\log_a (x/y) = \log_a x - \log_a y, \quad \log_a \sqrt[y]{x} = \frac{1}{y} \cdot \log_a x;$$

$$\log_a x = \frac{\log_b x}{\log_b a}, \quad \log_a x = \frac{1}{\log_x a};$$

$$a^{\log_a x} = x,$$

$$\ln x = \log_e x, \quad e = 2.718281828\dots$$

$$\ln x = a \Rightarrow x = e^a$$

5. הגדרת נגזרת הפונקציה f בנקודה x_0 : $f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$

6. נגזרות בסיסיות.

$$\begin{aligned}(x^a)' &= ax^{a-1}, & (a^x)' &= \ln a \cdot a^x; \\ (\sin x)' &= \cos x, & (e^x)' &= e^x; \\ (\cos x)' &= -\sin x, & (\log_a x)' &= \frac{1}{x \cdot \ln a}; \\ (\tan x)' &= \frac{1}{\cos^2 x}, & (\cot x)' &= -\frac{1}{\sin^2 x}; \\ (\ln x)' &= \frac{1}{x}\end{aligned}$$

7. כללי גזירה

$$\begin{aligned}(a \cdot f(x))' &= a \cdot f'(x); \\ (f(x) \pm g(x))' &= f'(x) \pm g'(x); \\ (f(x)g(x))' &= f'(x)g(x) + f(x)g'(x); \\ (f(x)g(x)h(x))' &= f'(x)g(x)h(x) + f(x)g'(x)h(x) + f(x)g(x)h'(x); \\ \left(\frac{f(x)}{g(x)}\right)' &= \frac{f'(x)g(x) - f(x)g'(x)}{g^2(x)}; \\ (f(g(x)))' &= f'(g(x)) \cdot g'(x)\end{aligned}$$

8. אינטגרלים מיידים

$$\int 0 dx = C;$$

$$\int \frac{1}{x} dx = \ln |x| + C;$$

$$\int \cos x dx = \sin x + C;$$

$$\int \sin x dx = -\cos x + C;$$

$$\int e^x dx = e^x + C;$$

$$\int a^x dx = \frac{1}{\ln a} a^x + C;$$

$$\int x^a dx = \frac{1}{a+1} x^{a+1} + C, a \neq -1;$$

$$\int \frac{1}{\cos^2 x} dx = \tan x + C;$$

$$\int \frac{1}{\sin^2 x} dx = -\cot x + C$$

$$\int \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} dx = \arcsin x + C;$$

$$\int \frac{1}{a^2 + x^2} dx = \arctan x + C$$

9. כללי אינטגרציה.

$$\int (f(x) \pm d(x)) dx = \int f(x) dx \pm \int g(x) dx;$$

$$\int af(x) dx = a \int f(x) dx;$$

$$\int f(x) dx = F(x) + C \Rightarrow \int f(ax+b) dx = \frac{F(ax+b)}{a} + C;$$

אינטגרציה בחלקים:

$$\int f(x)g'(x) dx = f(x)g(x) - \int f'(x)g(x) dx$$

אינטגרציה בחלקים בנסוח אחר:

$$\int u dv = uv - \int v du$$

החלפת משתנה אינטגרציה:

$$\int f(g(x))g'(x) dx = \int f(t) dt, t = g(x)$$

10. שמושי אינטגרלים

$$S = \int_a^b (g(x) - f(x)) dx$$

: א.שטח

ב. שטח בקואורדינטות קטביות: $S = \frac{1}{2} \int_{\alpha}^{\beta} r^2(\varphi) d\varphi$

ג. נפח גוף סבוב סביב ציר x: $V = \pi \int_a^b (g^2(x) - f^2(x)) dx$

ד. נפח גוף סבוב סביב ציר y: $V = 2\pi \int_a^b xf(x) dx$

ה. אורך קו: $l = \int_a^b \sqrt{1 + (f'(x))^2} dx$

.11

א. הזהויות היסודיות הטריגונומטריות

π רדיאן שווים ל-180 מעלות.

$$\sin x = \cos\left(\frac{\pi}{2} - x\right), \quad \sin^2 x + \cos^2 x = 1;$$

$$\tan x = \cot\left(\frac{\pi}{2} - x\right), \quad \tan x \cdot \cot x = 1;$$

$$\tan x = \frac{\sin x}{\cos x}, \quad \cot x = \frac{\cos x}{\sin x};$$

$$1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x}, \quad 1 + \cot^2 x = \frac{1}{\sin^2 x}$$

ב. סכום והפרש זוויות

$$\sin(\alpha \pm \beta) = \sin(\alpha)\cos(\beta) \pm \cos(\alpha)\sin(\beta).$$

$$\cos(\alpha \pm \beta) = \cos(\alpha)\cos(\beta) \mp \sin(\alpha)\sin(\beta). \quad :$$

$$\tan(\alpha \pm \beta) = \frac{\tan(\alpha) \pm \tan(\beta)}{1 \mp \tan(\alpha)\tan(\beta)}$$

ג. זוויות כפולות וחצויות:

$$\sin(2\alpha) = 2\sin(\alpha)\cos(\alpha).$$

$$\cos(2\alpha) = \cos^2(\alpha) - \sin^2(\alpha).$$

$$\tan(2\alpha) = \frac{2\tan(\alpha)}{1 - \tan^2(\alpha)}. \quad :$$

$$\cot(2\alpha) = \frac{2\tan(\alpha)}{1 - \tan^2(\alpha)}$$

פתרונות.

תשובה 1

$$f(x) = \frac{3x+3}{\sqrt{2x^2-x-1}} + \sqrt{-3x^2-5x-2} + \frac{3x+2}{3x+2}, 0 \leq -3x^2-5x-2 = -(x+1)(3x+2) \rightarrow \{x \mid -1 \leq x \leq -\frac{2}{3}\},$$

$$0 \leq 2x^2-x-1 = (2x+1)(x-1) \rightarrow \{x \mid x \leq -0.5\} \vee \{x \mid 1 \leq x\}.$$

$$[\{x \mid x \leq -0.5\} \vee \{x \mid 1 \leq x\}] \wedge \{x \mid -1 \leq x \leq -\frac{2}{3}\} \wedge \{x \mid x \neq -\frac{2}{3}\} = \{x \mid -0.5 \leq x < -\frac{2}{3}\}.$$

תשובה 2 סעיף א

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2.5^n \cdot n!}{n^n}, \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{2.5^{n+1} \cdot (n+1)!}{(n+1)^{n+1}} \cdot \frac{n^n}{2.5^n \cdot n!} = \frac{2.5(n+1)n^n}{(n+1)^{n+1}} = \frac{2.5n^n}{(n+1)^n} = \frac{2.5}{(1+\frac{1}{n})^n}, \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{2.5}{e} < 1$$

$$\rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2.5^n \cdot n!}{n^n} = 0.$$

תשובה 2 סעיף ב

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n^2+2} - \sqrt{n^2-7}}{\sqrt{4n^2-7} + \sqrt{4n^2-1}} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n^2+2} - \sqrt{n^2-7}}{\sqrt{4n^2-7} + \sqrt{4n^2-1}} \cdot \frac{\sqrt{n^2+2} + \sqrt{n^2-7}}{\sqrt{n^2+2} + \sqrt{n^2-7}} = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n^2+2) - (n^2-7)}{(\sqrt{4n^2-7} + \sqrt{4n^2-1})(\sqrt{n^2+2} + \sqrt{n^2-7})} = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{9}{(\sqrt{4n^2-7} + \sqrt{4n^2-1})(\sqrt{n^2+2} + \sqrt{n^2-7})} = \frac{9}{(\infty + \infty)(\infty + \infty)} = \frac{9}{\infty} = 0. \end{aligned}$$

תשובה 2 סעיף ג

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{2n^2-9n+7}{2n^2-8n-1}\right)^{2n^2+3n} \cdot (f-1)g &= \left(\frac{2n^2-9n+7}{2n^2-8n-1} - 1\right)(2n^2+3n) = \frac{-n+8}{2n^2-8n-1}(2n^2+3n) = \\ &= \frac{(-n+8)(2n^2+3n)}{2n^2-8n-1} = \frac{(-2n^3+13n^2+16n)}{2n^2-8n-1}, \lim_{n \rightarrow \infty} ((f-1)g) = -\infty, \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{2n^2-9n+7}{2n^2-8n-1}\right)^{2n^2+3n} = e^{-\infty} = 0 \end{aligned}$$

תשובה 2 סעיף ד

$$\begin{aligned}
& \sqrt[n]{2012^n} \leq \sqrt[n]{1^n + 2^n + 3^n + \dots + 2012^n} \leq \sqrt[n]{2012^n + 2012^n + 2012^n + \dots + 2012^n} \rightarrow \\
& 2012 \leq \sqrt[n]{1^n + 2^n + 3^n + \dots + 2012^n} \leq \sqrt[n]{2012 \cdot 2012^n} = 2012 \sqrt[n]{2012} \rightarrow \\
& 2012 \leq \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{1^n + 2^n + 3^n + \dots + 2012^n} \leq 1 \cdot 2012 \rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{\sqrt[n]{1^n + 2^n + 3^n + \dots + 2012^n}} \right) = \frac{1}{2012}
\end{aligned}$$